

Brussel Stedenbouw en Erfgoed
Directie Cultureel Erfgoed
De Heer Thierry WAUTERS
Directeur
Kunstberg 10-13
B - 1000 BRUSSEL

Brussel, 24/08/2026

O/Ref. : BXL20185_763_PREA
Behr. : GM/SD
U/Ref. : 2043-0064/06/2026-019PR
Corr DCE: St. DUQUESNE

BRUSSEL. Broekstraat 55
(= gevels en bedakingen beschermd als monument)
VOORAFGAAND ADVIES : verbouwing/aanpassingen van
het appartement op de gelijkvloerse verdieping
Aanvraag van BSE – DCE van 15/07/2026

Advies van de KCML

Meneer de Directeur,

In antwoord op uw brief van 15/07/2026, sturen wij u het advies dat onze Commissie over bovengenoemd onderwerp uitgebracht heeft tijdens haar vergadering van 19/08/2026.

Het pand gelegen aan de Broekstraat 55 te Brussel is beschermd bij Koninklijk Besluit van 19 april 1977, voor wat betreft de gevels en de bedakingen. Het maakt deel uit van een markant geheel uit 1801-1825, uitgevoerd in laat-classicistische stijl met Empire-inslag.

Foto uit het aanvraagdossier

De aanvraag betreft het appartement op de gelijkvloerse verdieping, links van de koetsdoorgang. Naast een grondige renovatie en herinrichting van de woning wordt gestreefd naar een verbetering van de energieprestaties, de akoestiek en de natuurlijke lichtinval. Daarnaast wordt beoogd de inijk in de woning te beperken. Volgens de bijgevoegde nota zal de restauratie van de voorgevel deel uitmaken van een globaal restauratieproject voor het bouwblok, dat door de vereniging van mede-eigenaars wordt voorbereid.

Advies KCML

De voorgestelde wijzigingen aan het interieur van het appartement, de aanleg van een nieuw groendak op de aanbouw en de vernieuwing van de raampartij in de achtergevel, zijn vanuit erfgoedkundig standpunt aanvaardbaar. De KCML formuleert evenmin bezwaar tegen de herinrichting van de tuin, de wijzigingen aan de achterste tuinmuur en de verhoging ervan met een metalen structuur om inijk te beperken.

Wat de wijzigingen aan de koetsdoorgang en de zijgevel betreft, kan de KCML zich daarentegen niet gunstig uitspreken, omdat hierbij onvoldoende rekening wordt gehouden met de historische kenmerken van het erfgoed. Zowel de ingrepen aan de doorgang als de nieuwe of gewijzigde raamopeningen roepen vragen op over hun erfgoedkundige pertinentie of zijn onvoldoende afgestemd op de stilistische en architecturale kenmerken van het geheel.

De KCML vraagt dan ook om bij de verdere uitwerking van het ontwerp rekening te houden met de volgende opmerkingen:

- Wijziging van de openingen van de koetsdoorgang, aan weerszijden van de halfronde nis

Er is onvoldoende onderzoek verricht naar de bestaande openingen en het schrijnwerk. Het streven naar meer symmetrie met de andere zijde van de doorgang steunt voornamelijk op esthetische overwegingen en wordt onvoldoende gemotiveerd vanuit historische argumenten. Dit deel van het gebouw omvatte oorspronkelijk mogelijk minder representatieve vertrekken en mogelijk dus ook een meer bescheiden toegang. Dit zou kunnen verklaren waarom zich hier meer bescheiden openingen bevonden. In dat geval is het streven naar symmetrie met de overzijde van de doorgang weinig pertinent.

De erfgoedkundige waarde van het bestaande schrijnwerk dient verder te worden onderzocht. Bepaalde detailleringen, onder meer van de deuromlijsting, doen vermoeden dat het om historisch schrijnwerk gaat. In elk geval is bijkomend onderzoek aangewezen om de precieze historische configuratie van de openingen en hun invulling te achterhalen, onder meer ook op basis van bouwhistorisch onderzoek in situ.

Foto's en ontwerp voor de koetsdoorgang – uit het aanvraagdossier

- Vergroting van de twee ramen in de zijgevel van het bijgebouw en openen van een nieuw raam

De voorgestelde vergroting van de ramen door de borstwering te verlagen, is vanuit erfgoedkundige standpunt niet adequaat. Zowel de afmetingen als de onderverdeling van de nieuwe ramen zouden typologisch en stilistisch een breuk vormen met de achtergevel. Ook voor dit deel van het gebouw dient de bouwevolutie verder te worden onderzocht en de bestaande en historische openingen beter gedocumenteerd.

De verlaging van de bestaande ramen lijkt daarenboven weinig meerwaarde te bieden in termen van natuurlijke lichtinval. De vergroting van de raampartij achteraan en de toevoeging van lichtkoepels - waartegen de KCML geen bezwaar heeft -, zullen de natuurlijke verlichting al aanzienlijk verbeteren.

Een bijkomende nieuwe opening kan eventueel worden toegestaan, maar dient zich beter in de historische architectuur te integreren.

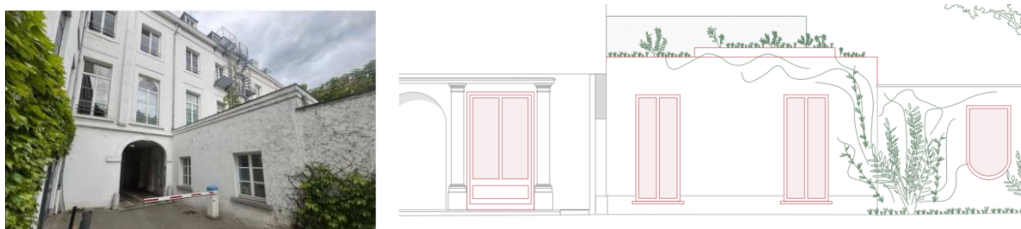

Foto en ontwerp uit het aanvraagdossier

- De vervanging van de ramen van de voorgevel

Dit voorstel moet worden gekoppeld aan het globale restauratieproject van de voorgevel. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het feit dat de ramen van de verdiepingen een andere indeling hebben (roedenverdeling hoogte van de impost en vleugels). Het is aangewezen om alle ramen een coherent en op elkaar afgestemd uitzicht te geven.

De plaatsing van een inbraakbeveiliging/zichtschermbaan aan de binnenzijde van de ramen mag geen visuele impact hebben op het historische schrijnwerk of het gevelbeeld. Het huidige voorstel, waarbij aan de binnenzijde een 'decoratief' element wordt geplaatst, dient te worden herzien.

Tot slot vermeldt de aanvraag het gebruik van kathedraalglas om inkijk te beperken. De KCML is geen voorstander van de plaatsing van die beglazing in de historische ramen en pleit voor andere, meer reversibele oplossingen die het uitzicht en de materiële authenticiteit van het historische schrijnwerk niet aantasten.

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct-Secretaris

S. VAN ACKER
Voorzitter

c.c. à : sduquesne@urban.brussels ; jvandersmissen@urban.brussels ; restauration@urban.brussels ; crms@urban.brussels ;